

Biuletyn Parafialny

Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Lubaniu

nr 7/4/2012

SPIS TREŚCI:

Z ŻYCIA PARAFII :

Ewangelicy z Brunnenreuth w Lubaniu str. 2

Słowo duszpasterza str. 3

*Pasja czyli historia męki, śmierci
i zmartwychstania Pana naszego
Jezusa Chrystusa str. 5*

SYLWETKI EWANGELIKÓW:

Bogusław Mec str. 9

Zmarł ks. Tadeusz Rasyk z Poznania str. 13

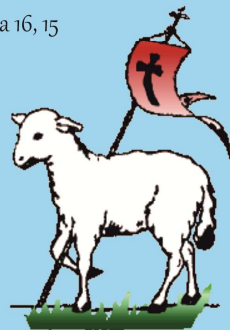
Ogłoszenia Parafialne str. 15

Plan nabożeństw na kwiecień str. 16

Ks. dr Marcin Luter str. 17

Jezus rzekł: Idąc na cały świat,
głoście ewangelię wszystkiemu
stworzeniu.

Ewangelia Marka 16, 15

Z ŻYCIA PARAFII

Ewangelicy z Brunnenreuth w Lubaniu

24 lutego 2012 roku gośćmi naszej Parafii byli przedstawiciele bawarskiej Parafii Ewangelickiej w Brunnenreuth. Spotkanie w Domu Parafialnym poświęcone było historii kościoła ewangelickiego na Górnych Łużycach, trudnym powojennym losom lubańskich ewangelików oraz współczesności powstałej na nowo przed sześcioma laty lubańskiej Parafii Ewangelickiej. Bawarscy ewangelicy przybyli z Parafii liczącej prawie 5 tysięcy wiernych. Obecny był ich duszpasterz ks. George Spanos oraz Pani Margrit Kempgen z Fundacji Kościelnej Ewangelickiego Śląska. Goście interesowali się też działaniami Diakonii Lubań. Wizytę, jak zwykle w takich wypadkach, zakończyła wspólna modlitwa w naszym kościele w Lubaniu.

ks. Cezary Królewicz

SŁOWO DUSZPASTERZA

Drodzy Parafianie

Pierwszy dzień kwietnia to Niedziela Palmowa, która poprzedza Wielki Tydzień. Najważniejszymi dniami są Wielki Czwartek i Wielki Piątek. Niedziela Palmowa jak sama nazywa mówi jest wspomnieniem radosnego wjazdu Jezusa Chrystusa do Jerozolimy. Wtedy jednak rozpoczęła się w ścisłym tego słowa znaczeniu Jego Pasja – Jego cierpienie i męka. Dlatego jej charakter jest podwójny: radosny i smutny. Radujemy się ze zbawienia, jakie mamy w Jezusie Chrystusie i smucimy się tego powodu, że ono zostało okupione ofiarą Jego ciała i krwi.

Wielki Czwartek to dzień ustanowienia przez Pana Jezusa Wieczerzy Pańskiej. W Kościele Sakrament ten ma różne nazwy: Wieczerza Pańska, Wieczerza Święta, Sakrament Ołtarza, Komunia Święta, Stół Pański, Eucharystia, Łamanie Chleba. W tym Sakramencie Chrystus sam przychodzi w Swoim Ciele i Krwi pod postaciami chleba i wina. Luteranizm od samego początku wierzy w realną i substancjalną obecność Ciała i Krwi Chrystusa w chlebie i winie. Dlatego Kościół uroczyście obchodzi Wielki Czwartek, jako dzień wdzięczności za Sakrament Ołtarza. W środku Wielkiego Tygodnia jest to dzień radosny. Dlatego kolor liturgiczny jest biały, a w liturgii ksiądz intonuje dziękczynne „Chwała Bogu na wysokościach!”, zbór zaś: „Na wysokościach Bogu cześć” [ŚE 342] lub: 336, 337. W tym czasie dzwonią wszystkie dzwony, które po zakończeniu milną aż do Wielkanocy. Wielki Czwartek jest pierwszym z trzech dni zwanych „TRIDUUM” Paschalnym.

Wielki Piątek jest dla nas - ewangelików – luteran wielkim dniem w roku kościelnym ze względu na pamiątkę śmierci Pana Jezusa, a także ze względu na luterzańską „teologię krzyża” – „theologia crucis”. Dla Lutra Wielki Piątek był nierozłącznie związany z Wielkanocą. W czasach ks. S. Dambrowskiego, w Wielki Piątek nie było kazania, a w jego miejsce była czytana lub śpiewana długa Pasja wg czterech Ewangelistów. Dzisiaj zazwyczaj odprawia się dwa nabożeństwa: przedpołudniem i popołudniu lub wieczorem z Sakramentem Ołtarza. Na ołtarzu i ambonie są zawieszane czarne antependia. Ołtarz jest bez kwiatów, pusty, za wyjątkiem kilku czerwonych róż lub goździków pod krzyżem. Nie dzwonią dzwony, a w niektórych kościołach nie grają organy. Ewangelicy mają ustawowe prawo do wolnego, choć niepłatnego, dnia w pracy.

Wielka Sobota jest w Kościele dniem ciszy i przygotowania do Wielkanocy. Przed południem w niektórych parafiach odprawiane są nabożeństwa związane z pogrzebem i złożeniem Chrystusa do grobu. O tym mówią wszystkie teksty biblijne i liturgiczne. O zachodzie słońca lub też w nocy w wielu kościołach chrześcijańskich, także luterańskich, odprawiana jest liturgia wielkosobotnia polegająca na czytaniu historii Izraela: wyjście z Egiptu i przejście przez Morze Czerwone. Szczytowym punktem jest zapalenie świecy wielkanocnej zwanej Paschałem i ustawieniem go w pobliżu chrzcielnicy. Świeca ta oznacza zmartwychwstałego Chrystusa – „światłość świata”.

Wielkanoc – 1. dzień Świąt Zmartwychwstania Pańskiego Kościół zachodni ustanowił od roku 325, a więc od Soboru w Nicei na pierwszą niedzielę po pierwszej wiosennej pełni księżyca, czyli po 21 marca.

W wielu naszych parafiach odprawiane są w ten dzień dwa nabożeństwa: rezurekcja (godz. 7.00) lub jutrznia wielkanocna o godz. 5.00. W kościele znajduje się biel (białe antependia, białe kwiaty), znowu dzwonią dzwony i grają organy. Do liturgii powraca zarówno: „Chwała Ojcu”, „Chwała Bogu na wysokościach” jak i „Alleluja!” Radość ze zmartwychwstania Pańskiego niesie nam nadzieję życia wiecznego. Wielkanoc mówi nam: „Nie umrę, ale będę żył i opowiadać będę dzieła Pana” (Ps 118,17). W Chrystusowym zmartwychwstaniu jest też nasze zmartwychwstanie, bo On Swoją śmiercią śmierć zniweczył.

W poniedziałek Wielkanocny Kościół wspomina barwną i w swej treści głęboką historię dwóch uczniów Pańskich, którzy wracali z Jerozolimy do Emaus. Wykład Słowa Bożego dokonany przez Jezusa w drodze do Emaus i łamanie Chleba na miejscu otworzyły im oczy, bo Chrystusa najlepiej poznaje się w Słowie Bożym i w Sakramencie. Historia ta po wszystkie czasy pragnie chrześcijaństwu uświadomić, co jest istotą każdego chrześcijańskiego nabożeństwa.

Z okazji Świąt Zmartwychwstania Pańskiego życzę, aby w Waszych domach, Rodzinach, a przede wszystkim w sercach zagościł Ukrzyżowany i Zmartwychwstały Chrystus jako Wasz Odkupiciel i Zbawiciel, który pokonał grzech, szatana i śmierć przynosząc życie i zbawienie. Niech Jego pokój, którego świat dać nie może, wypełni Wasze świętowanie.

*Wasz Duszpasterz
ks. Cezary Królewicz
Lubań 1.04.2012*

Pasja

***czyli historia męki,
śmierci i zmartwych-
wstania Pana nasze-
go Jezusa Chrystusa***

Czas pasyjny to okres, w którym rozmyślamy nad męką Pańską. Przygotowujemy się na przeżywanie, po raz kolejny, historii Bożego dzieła odkupienia człowieka na krzyżu Golgoty. Idąc do Jerozolimy, jak nas do tego zachęca Słowo Boże, chcemy towarzyszyć Jezusowi do samego krzyża.

Historia męki Pańskiej jest dla wszystkich ludzi przykładem tego, iż cierpienie jest nierozłącznie związane z życiem. W czasie pasyjnym, patrząc na cierpienia Syna Bożego, uświadamiamy sobie nasze grzechy, którymi zasmuciliśmy Boga i oddaliliśmy się od Niego. Poselstwo o krzyżu zostało postawione w centrum zwiastowania, nauczania, świadectwa i wyznania, ewangelizacji i duszpasterstwa.

Zbawienie tylko przez Jezusa Chrystusa wyniósł ks. dr Marcin Luter na czoło wszelkiej nauki i wiary Kościoła. Kiedyś tak się wyraził:

Chrześcijanin po różach kroczy, gdy stoi pod krzyżem i odeń nie zбочy.

Chrystus daje nam przykład, jaką postawę wobec cierpienia powinniśmy przyjmować. Wszak trudno wyobrazić sobie większe cierpienie, niż to, które stało się udziałem Zbawiciela. Cierpienie będące wynikiem okrutnego przebiegu prowadzonego dochożenia, okrutnego sposobu wykonywania kary śmierci przez przybicie do krzyża. Biczowanie, cierniowa korona, niesienie krzyża, to sceny najbardziej wstrząsające w historii męki Pańskiej.

Jezus Chrystus wziął na siebie grzechy całej ludzkości, cierpiał za wszystkich ludzi, niósł grzechy całego świata. Kościół przypomina nam słowa Jezusa, w których zapowiada On śmierć i zmartwychwstanie i wzywa do naśladowania, a jednocześnie wskazuje na najważniejsze wartości w naszym życiu.

Naszym krzyżem jest przede wszystkim całe życie wraz z jego cierpieniem, chorobami, doświadczeniami, życie, które kończy śmierć.

Uczniem Jezusa może być tylko ten, kto idzie Jego drogą, drogą krzyża, drogą gotowości do poświęceń dla sprawy Ewangelii, cierpienia a nawet oddania życia.

Dla nas, którzy dostępujemy zbawienia, mowa o krzyżu jest mocą Bożą. Cóż bardziej może wstrząsnąć sumieniem zatwardziałego grzesznika i otworzyć jego oczy na okropność grzechu, jeśli nie krzyż Syna Bożego? Ukrzyżowany Chrystus jest mocą beznadziejnie cierpiącego człowieka, jego ostoją i nadzieją w śmierci.

Jak światło w nocy rozprasza wszelkie ciemności, tak samo działają cierpienia i śmierć Jezusa. Odstaniają ohydę i brzydotę grzechu, wyzwalają z ciemności, doprowadzają do zrozumienia konieczności zdecydowanej walki z grzechem. Jednak z pomocą mocy Bożej ku zbawieniu, mocy ukrytej w krzyżu. Człowiek musi się poddać wstrząsającej mocy cierpienia i śmierci Syna Bożego. Byłby bez sumienia, bez serca i bardziej nieczuły niż martwe zwierzę, twardszy niż skały, które pękają, gdy Jezus umarł.

Niech i nas zaboli ta wielka różnica, jaka istnieje między tym, co Jezus dla nas uczynił, a między tym, co my czynimy dla Niego. Jezus umarł i zmartwychwstał po to, aby Bóg stał się ośrodkiem Twego życia.

Dietrich Bonhoeffer napisał:

Krzyż nie jest strasliwym kresem czyjegoś pobożnego, szczęśliwego życia, ale początkiem społeczności z Jezusem

A umarł za wszystkich, aby ci, którzy żyją, już nie dla siebie samych żyli, lecz dla Tego, który dla nich umarł i został wzbudzony (2 Kor 5, 15).

Ewangelia ukazuje nam Jezusa trwającego w modlitwie, w drodze w stronę krzyża. I poniósł krzyż, a z nim grzech całego świata, brzemień śmierci, jako zapłatę za grzech. Chrystusa odnajdujemy w Jego Świętym Słowie. On jest tak bliski u Stołu Pańskiego każdemu z nas, bez względu na to, czy nas te dary Komunii Świętej spotykają w kościele, czy przy łożu boleści.

Kiedy jesteśmy na progu Wielkiego Tygodnia niech modlitwa Twoja będzie żarliwą prośbą, aby wszystko co Ci da Bóg w Jezusie - Słowo, Wieczerzę Świętą, moc wiary - było godnym uwielbieniem Boga, Zbawiciela.

Czas pasyjny, Wielki Tydzień i Wielkanoc w Kościele Ewangelicko-Augsburskim

W kalendarzu liturgicznym Kościoła kluczową rolę odgrywa okres roku kościelnego, zwany czasem pasyjnym. Rozpoczyna się on w Dniu Pokuty i Modlitwy (tzw. Środa Popielcowa) i trwa przez ok. 40 dni -- aż do Wielkiego Tygodnia włącznie. Nazwa czasu pasyjnego jest zapożyczona od słowa pasja, oznaczającego mękę, cierpienie Jezusa Chrystusa, Głowy i Pana Kościoła.

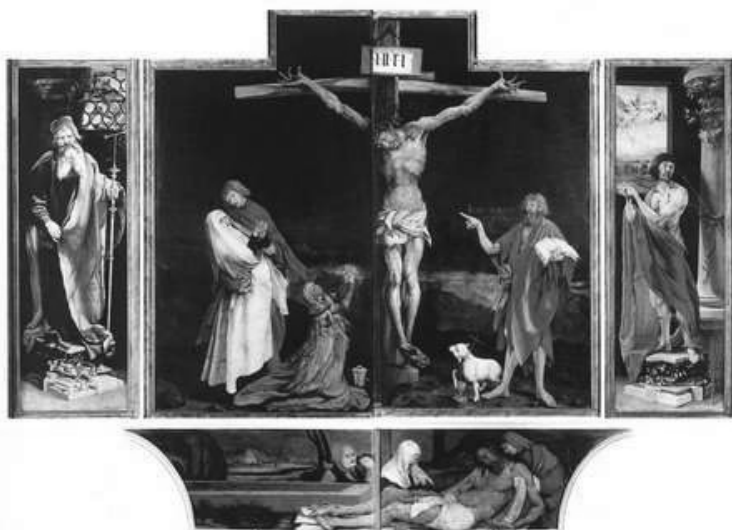
Czas pasyjny - podobnie jak wcześniej Advent - jest okresem wewnętrznego wy-ciszenia, duchowej re-fleksji, odsunięcia od siebie absorbujących spraw zewnętrznych.

W jednej z pieśni ewangelickich czasu pasyjnego czytamy:

*Na krzyżum przelał krew, Skonałem pośród mąk,
Byś wieczny żywot miał, Z przebitych moich rąk ;
Jam Swej nie szczędził krwi - A ty, co dałeś mi?*

Jest to czas pokuty, rozumianej jako pamiętanie, powrót do Boga i Jego Słowa, do społeczności Kościoła -poprzez spowiedź i sakrament Komunii Świętej. Podczas czasu pasyjnego nie organizuje się radosnych uroczystości, chrztów bądź ślubów, wzrasta natomiast liczba uczestników nabożeństw niedzielnych oraz tzw. nabożeństw pasyjnych, organizowanych w trakcie tygodnia.

Należy zwrócić uwagę, że praktyka postu, rozumiana jako wstrzymywanie się na pewien czas od określonych potraw lub napoju, jest raczej wtórna wobec biblijnego rozumienia tego pojęcia. Pan Bóg stwierdza: "Lecz to jest post, w którym mam upodobanie: że się rozwiązuje bezprawne więzy, że się zrywa powrozy jarzma, wypuszcza na wolność uciśnionych i łamie wszelkie jarzmo, że podzielisz twój chleb z głodnym i biednych bezdomnych przyjmiesz do domu, gdy zobaczysz nagiego, przydziejesz go, a od swojego współbrata nie obrócisz się" (Księga Izajasza, r. 58., ww. 6 i 7.).

Ewangelicy są nierzadko pytani o to, czy praktykują post. Post w Kościele Ewangelickim ma zatem przede wszystkim postać etycznej postawy wobec drugiego człowieka; właśnie czas pasyjny, poprzez skupienie, modlitwę i koncentrację na Słowie Bożym, ma umożliwić wierzącym weryfikację postaw, naprawę wyrządzonych innym szkód, wejście w siebie, podjęcie zobowiązania życia na co dzień według wskazań Ewangelii. - Tym niemniej w niektórych regionach kraju (co wynika z tradycji historycznych bądź rodzinnych) praktykuje się post również jako pewną wstrzeźliwość wobec napoju i jedzenia. - Wśród młodego pokolenia coraz częściej upowszechnia się zwyczaj rezygnowania w czasie pasyjnym nie tylko z rozrywki, o czym była mowa wcześniej, lecz także na przykład z używek - kawy, herbaty - lub oglądania telewizji, jedzenia słodczy etc. Zaoszczędzone w ten sposób pieniądze często trafiają do tzw. skarbonek diakonii, wystawianych w parafiach, z których dochód jest przeznaczany przez Kościół na cele charytatywne, m. in. na prowadzenie domów opieki -- a zatem w duchu cytowanego wyżej Słowa Bożego.

Bogusław Mec

11. marca 2012 roku dotarła do nas smutna wiadomość o śmierci Bogusława Meca. W dziale Sylwetki Ewangelików naszego Biuletynu Parafialnego prezentowane są znane postaci wyznania ewangelickiego żyjące współcześnie. W tych wyjątkowych okolicznościach publikujemy informacje o Bogusławie Mecu odstępując jednak od przyjętej zasady mając na uwadze troskę o pamięć o Zmarłym i jego dokonaniach.

Na podstawie dostępnych informacji przedstawiamy kilka relacji o Bogusławie Mecu oraz jego wypowiedzi.

Bogusław Mec - urodził się 21 stycznia 1947 roku w Tomaszowie Mazowieckim. Tam też, w kościele ewangelickim Zbawiciela został ochrzczony przez podziwianego i kochanego ks. Woldemara Gastparyego. Jego rodzice byli długoletnimi kościelnymi w tomaszowskiej parafii. Tam podziwiał witraże, chodził na nabożeństwa, tam był confirmowany w III niedzielę po Trójcy Świętej (18.06.1961). Na tamtejszej plebanii mieszkał, śpiewał w ewangelickim chórze, jako mały Boguś szalał w ogromnym, tajemniczym i pięknym przykościelnym parku i ogrodzie. Odszedł z "naszego świata" do niebieskiego chóru, gdzie od mniej więcej 11 lat czekało na Niego miejsce. Dzięki przeszczepowi szpiku w 2001 roku od nieco starszej siostry Danki, darowane miał 11 kolejnych lat. W nierównej walce w chorobą miał wielkie wsparcie ukochanych: małżonki, córki. Ogromną radością były dla Niego wnuki: Ernest i Franciszek.

Ukończył Państwową Wyższą Szkołę Sztuk Plastycznych w Łodzi. Zadebiutował w 1970 roku na Łódzkiej Giełdzie Piosenki. Otrzymał wówczas nagrodę główną, nagrodę publiczności i wyróżnienie jury za wykonanie piosenki "Obłąkany kataryniarz" skomponowanej przez siebie do wiersza M. Piechala. W 1971 roku został laureatem koncertu Debiuty podczas Krajowego Festiwalu Piosenki Polskiej w Opolu, a jeszcze tego samego lata triumfował na festiwalu Fama. Rok później ponownie wygrał w Opolu, tym razem w konkursie głównym.

Do końca związany z tomaszowską parafią ewangelicką, wielokrotnie dawał koncerty w tamtejszym kościele m.in. z okazji 25-lecia ordynacji na duchownego ks. Romana Pawłasa, tomaszowskiego proboszcza (8.10.2006r.). Zaśpiewał wtedy ku radości zebranych Tomaszowian wiele piosenek.

Zaprezentował wtedy piosenkę W. Nachornego i J. Kofty "Jej portret", która do dziś pozostaje jego największym przebojem.

Po sukcesie w Opolu Czesław Niemen zaprosił Meca do wspólnej trasy koncertowej po Polsce. Wyruszył w trasę z Czesławem Niemenem oraz rozpoczął współpracę z Polskim Stowarzyszeniem Jazzowym, dzięki której miał możliwość grać z najlepszymi muzykami w kraju. W następnych latach wylansował kilka kolejnych przebojów, między innymi "Na pozór", "Zagubiłem się" oraz "Może znajdzie". W 1977 roku szlagierem okazał się utwór "Mały biały pies", duet z Ewą Dębicką z zespołu Alibabki, a w 1980 roku popularność zyskała kompozycja "W białej ciszy powiek", która zdobyła drugie miejsce w Opolu oraz zwyciężyła na Festiwalu OIRT w Pradze. Występował na wielu festiwalach, koncertował w całej Polsce, a także w ZSRR; współpracował z większością polskich orkiestr. W trudnych dla polskiej kultury latach 80. Bogusław Mec zdołał wyjechać do USA, ale nie dawał publiczności o sobie zapomnieć. Dużo podróżował, między innymi do Afryki, którą po latach wspominał jako najpiękniejszą wyprawę artystyczną. Choć niektórych może to zdziwić, mimo wyjątkowego głosu, śpiewanie nie było wielką pasją Bogusława Meca. Na początku lat 90. przypomniał światu, że z wykształcenia jest malarzem. Zorganizowana w Sztokholmie wystawa jego obrazów cieszyła się sporym zainteresowaniem (wszystkie dzieła zostały wtedy sprzedane). Połączenie jego dwóch talentów zaowocowało z czasem nową formą koncertową "Śpiewający wernisaż" w których łączył piosenkę i malarstwo. Występy Bogusława Meca były podzielone na dwie części, a w przerwie odbywały się rozmowy o malarstwie. Od 2001 roku walczył z białaczką; po kilku latach wydawało się, że uporał się z chorobą i wrócił na scenę.

W 2008 roku ukazała się jego ostatnia płyta "Duety", która zawierała 13 przebojów Meca, wykonanych w nowych aranżacjach oraz jeden premierowy utwór. Razem z artystą zaśpiewali m.in.: Marysia Sadowska, Justyna Steczkowska, Krzysztof Kiljański, Peter Getz, Marcin Rozynek, Tatiana Okupnik czy Anna Maria Jopek. Po raz ostatni Mec pojawił się na scenie 8 marca 2012 roku podczas koncertu zorganizowanego z okazji Dnia Kobiet w Kolbudach. Bogusław Mec zmarł 11 marca 2012 roku w niedzielę rano w szpitalu w Zgierzu. Miał 65 lat; pozostawił żonę i córkę.

Bogusław Mec dla Super Expressu:

Pamiętam jak dziś ten dzień. Melduję się w hotelu Bristol, podaję nazwisko - Mec— i nagle odzywa się stojący obok mnie Kazimierz Kutz: "A dlaczego ty piszesz się przez c?!" - pyta. On reżyser, ja kinoman, jeden pisze się przez "c", drugi przez "tz". Powinienem pisać się przez "tz", tak mam w pożółkłych papierach. Dziadek to Arnold Metz, babcia z domu Gramsch. To była rodzina ewangelików. Dlatego też w szkole podstawowej wyzywali mnie od szwabów. Na początku denerwowało mnie to, ale potem byłem nawet zadowolony...

Mieszkaliśmy w budynku parafialnym w Tomaszowie Mazowieckim. Rodzice wynajmowali tam mieszkanie. Kiedy zamykałem bramę tego kościoła ewangelicko-augsburskiego, jej dźwięk oznajmiał mi, że oto wchodzę w swój prywatny świat.

To było takie meine kleine Welt (niem.: mój mały świat). Do tej pory pamiętam to miejsce jako cudowną oazę.

Wdrapywałem się na ambonę, wygłaszałem kazania. I to jakie płomienne! Moja siostra w trzeciej ławce do końca musiała ich wysłuchać. Niektórzy bali się tego miejsca. Mówili, że Matka Boska zakopana jest przed wejściem do kościoła i że kościół jest niemiecki...

Ale potem, już w liceum pedagogicznym, moi koledzy przychodzili do nas na orzechy włoskie. Dziewczyny natomiast na fiolki. Ale największe wzięcie miały urządzone tam prywatki! Znajomi mówili, że bardziej odlotowej parafii to w życiu nie widzieli. Dzięki pastorowi mieliśmy najlepsze płyty z Zachodu. Jakieś spiritual songi. Za parkaniem parafii był budynek UB wydzierżawiony od kościoła. Miałem tam zaprzyjaźnionych ludzi, bo oni pierwsi mieli telewizor w Tomaszowie. Wieczorami chodziłem do nich oglądać filmy. Moi rodzice...? Najfajniejsze, co mi dał tata, to nazwisko - krótkie, wygodne w show-biznesie. Był spokojnym człowiekiem, melancholikiem. I dobrze. Bo w naszym domu panował matriarchat. Mama była patriotką i mołem książkowym. Pochodziła z bardzo katolickiej rodziny. Przeszła na ewangelicyzm, bo spodobał się jej cały rytuał, brak tego "bizancjum" w liturgii. Duchowość, całe wnętrze dostałem właśnie od mamy. Wychowany przy dzwonnicy muzykowanie zacząłem w chórze kościelnym. Siatkarz Edward Skorek (66 l.), późniejszy mistrz olimpijski, śpiewał ze mną w tenorach.

Opracował: ks. Cezary Królewicz

Słowo pożegnania wygłoszone przez ks. Romana Pawłasa - proboszcza Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Tomaszowie Mazowieckim, w czasie pogrzebu wyznaniowego (ewangelickiego) śp. Bogusława Meca na cmentarzu komunalnym "Na Dołach", w Alei Zasłużonych w Łodzi, dnia 16 marca 2012 roku:

śp. Bogusław Mec (21.01.1947 - 11.03.2012)

Cytując religijnego klasyka powiem: tutaj się wszystko zaczęło. Oczywiście nie tutaj w Łodzi, lecz w Tomaszowie i okolicy. A dokładniej w gajówce Brzustów i na tomaszowskiej ewangelickiej plebanii.

Sprzyjająca rozwojowi protestancka atmosfera, panujący tam ewangelicki etos życia i pracy, czyli obok zabaw z nieco starszą siostrą Danką w ogromnym parku kościelnym - solidna edukacja, rozwój talentów, nauka rysunku, ćwiczenie śpiewu. Jak sam wielokrotnie powtarzałeś: *po prostu w czepku urodzony*.

W Tomaszowie - nauka szkolna w Szkole Podstawowej nr 1, potem w Liceum Pedagogicznym z prawdziwego zdarzenia. W Tomaszowie zaczyna błyszczeć talent, dziś pomijany, ale ważny - debiut z zespołem "Szare Koty", w którym śpiewałeś i grałeś na skrzypcach, gitarze i przede wszystkim na perkusji. To piękny czas młodzięczego kreślenia ambitnych planów.

Żyjąc w tej części Polski musiałeś być dzielnym, młodym luteraninem, zahartowanym w przeciwnościach, bo nie brakowało krzywdzących i nonsensownych uogólnień. Schronienie i spokój dawał teren wokół ewangelickiego kościoła Zbawiciela, w którym wszystko było takie duże i piękne: witraże, ambona, organy i wyniosła wieża, z wysokości której czułeś wolność.

Nic byle jak! Nie pozwalałeś na bylejakość w swoim życiu. Wszystko musiało być szlachetne, piękne, harmonijne. Słowem wzór do naśladowania! Nie ma bylejakości w Twojej spuściźnie, teksty piosenek, czasami pieśni, sposób wykonywania, kontekst. Rzetelność i konsekwencja na co dzień. I choć nie było to łatwe, nie śpiewałeś za wszelką cenę, wszystkim i wszędzie. Pozostawiłeś prawdziwe perły sztuki wokalne. To Twój dar dla potomnych.

A gdy przysłała straszna nieuleczalna, agresywna choroba, szybko znalazłeś wewnętrzne siły. Dzięki Bogu i dzięki swojej siostrze wygrałeś i żyłeś kolejnych 11 lat. Z wdzięcznością teraz myślę o cudownych lekarzach katowickiego Instytutu Hematologii z doktorem Wojnarem, prof. Chołowieckim. Wystarczy uważnie posłuchać układanego w tym okresie repertuaru - był nieprzeciętny, pełen wdzięczności.

Zmarł ks. Tadeusz Raszyk z Poznania

W piątek, 23 marca 2012 r. w godzinach wieczornych, po długotrwałej, ciężkiej chorobie, zmarł śp. ks. Tadeusz Raszyk – długoletni proboszcz Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Poznaniu.

Ks. Tadeusz Raszyk urodził się 7 października 1948 r. w Goleiszowie. Po zdaniu matury studiował w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w latach 1966-1971. Został ordynowany 16 grudnia 1971 r. w Goleiszowie przez ówczesnego Biskupa Kościoła - Andrzeja Wantułę w asyście księży: Tadeusza Terlika i Jana Grossa. Z dniem ordynacji podjął służbę wikariusza Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Katowicach, gdzie zajmował się m. in. duszpasterstwem studentów.

W listopadzie 1972 r. ks. Tadeusz Raszyk został mianowany wikariuszem Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Pszczynie, pozostając jednocześnie wikariuszem PEA w Katowicach. Następnie, w maju 1974 r. został przeniesiony na stanowisko wikariusza Diecezji Wrocławskiej z siedzibą w Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Świdnicy.

W listopadzie 1975 r. ks. T. Raszyk został mianowany administratorem tejże parafii. Następnie, w czerwcu 1980 r. ks. Tadeusz Raszyk został mianowany administratorem PEA w Poznaniu, gdzie w sierpniu 1981 r. Zgromadzenie Parafialne wybrało go na stanowisko proboszcza.

Z kolei we wrześniu tego samego roku powierzono mu stanowisko konseniora Diecezji Pomorsko-Wielkopolskiej, którą pełnił do roku 1986. Następnie został wybrany na urząd seniora Diecezji, który pełnił do 1992 r. W tym okresie uczestniczył w licznych konferencjach zagranicznych – m. in. w Niemczech, Holandii, Jugosławii, Norwegii i Francji. Od lutego do sierpnia 1983 r. ks. T. Raszyk administrował także Parafią Ewangelicko-Augsburską w Kępnie, a w latach 1984- 1987 oraz 1988-91, parafiami we Włocławku, Lipnie i Rypinie. Podobnie, w latach 1985-86, ks. T. Raszyk administrował parafiami w Słupsku oraz w Kaliszu i Stawiszynie oraz zborama niepolskimi Diecezji Pomorsko-Wielkopolskiej w latach 1991-1992. Ksiądz T. Raszyk był także administratorem parafii w Pile i Lesznie oraz doprowadził do ich erygowania pod koniec minionego stulecia. Także w pierwszej połowie lat 90-tych (1991-1996) ks. T. Raszyk sprawował mandat duchownego radcy Konsystorza oraz Synodu Kościoła.

Już w pierwszej połowie lat 80-tych ks. T. Raszyk podjął starania o budowę kościoła w Poznaniu. Zostały one zwieńczone sukcesem dwadzieścia lat później powstaniem centrum parafialnego Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Poznaniu – wraz z kościołem Łaski Bożej.

Ks. Tadeusz Raszyk jest laureatem nagrody im. ks. Leopolda Otto przyznawanej przez „Zwiastun Ewangelicki”.

We wrześniu 1973 ks. Raszyk zawarł związek małżeński z Haliną z.d. Grajcar. Z tego małżeństwa urodziło się troje dzieci.

Pozostawił żonę, córkę, dwóch synów i zasmuconą społeczność parafialną oraz kościelną.

za www.luteranie.pl

OGŁOSZENIA PARAFIALNE

1.	Do Świąt Wielkanocnych trwa zbiórka ofiar w ramach akcji SKARBONKA DIAKONIJNA 2012. W tym roku jej hasło brzmi: „Pomagam starszym”. Jest ono związane z ogłoszonym przez Komisję Europejską Rokiem Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej.
2.	24.04.2012 w Bolesławcu o godz. 15:00 Godzina Biblijna.
3.	24.04.2012 w Lubaniu o godz. 17:00 Godzina Biblijna.
4.	Lekcje religii i spotkania młodzieży odbywają się zgodnie z przyjętym harmonogramem.
5.	Osoby chcące przekazać 1% podatku dochodowego w rocznym rozliczeniu z Urzędem Skarbowym mogą przekazać go na dowolnie wybraną organizację pożytku publicznego. Od 2006 r., na mocy ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie, Diakonia Polska, jako organizacja pożytku publicznego, może otrzymywać 1% podatku dochodowego z przeznaczeniem na działalność statutową. Szczegóły dostępne w kancelarii parafialnej.
6.	6.05.2012 w Jaworze odbędzie się Diecezjalny Zjazd Chórów naszej diecezji.
7.	11.05.2012 w Lubaniu o godz. 17:00 w ramach Dekady Lutra i 500-lecia Reformacji odbędzie się koncert organowy w wykonaniu Jakuba Chorośa. Tematem koncertu będzie Rok liturgiczny w muzyce Jana Sebastiana Bacha. Kolejny koncert planowany jest na 22.06.2012 roku.
8.	W Parafii do nabycia jest książka poświęcona Kościołom Ewangelickim na Dolnym Śląsku.
9.	Przypomina się, iż kancelaria parafialna czynna jest od poniedziałku do piątku w godz. 9:00-12:00 z wyjątkiem dni świątecznych i wolnych od pracy.

WYPOŻYCZALNIA SPRZĘTU REHABILITACYJNEGO

Diakonia Lubań prowadzi m.in. wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego

OFERUJEMY:

- łóżka rehabilitacyjne,
- wózki inwalidzkie
- krzesła toaletowe
- kule
- chodziki
- balkoniki
- i inne

Kancelaria czynna :

pn - pt 9.00-12.00
(z wyjątkiem dni świątecznych)

tel. 75 721 05 11

**Diakonia
Lubań**

Diakonia
Parafii Ewangelickiej

**osoby zainteresowane wypożyczeniem
proszone są o uprzedni kontakt telefoniczny**

PORZĄDEK NABOŻEŃSTW PARAFII EWANGELICKIEJ W LUBANIU

KWIECIEŃ 2012

*Jezus mówi: Pójdźcie do mnie wszyscy,
którzy jesteście spracowani i obciążeni, a Ja wam dam ukojenie!*

Dzień	Miejsce	Godzina	Nabożeństwa	
1.04.2012 NIEDZIELA PALMOWA	Lubań	9:00	Nabożeństwo Słowa Bożego	
6.04.2012 WIELKI PIĄTEK	Bogatynia Görlitz Bolesławiec Lubań	9:00 11:00 15:00 17:00		Nabożeństwa ze Spowiedzią i Komunią Świętą
8.04.2012 1. ŚWIĘTO ZMAR- TWYCHWSTANIA PAŃSKIEGO	Bolesławiec	9:00	Nabożeństwo Słowa Bożego	
	Lubań	11:00		Nabożeństwo ze Spowiedzią i Komunią Świętą
	Görlitz	13:30	Nabożeństwo Słowa Bożego	
9.04.2012 2. ŚWIĘTO ZMAR- TWYCHWSTANIA PAŃSKIEGO	Bogatynia Lubań	9:00 11:00	Nabożeństwo Słowa Bożego	
15.04.2012 NIEDZIELA QUASI- MODOGENITI	Lubań	17:00	Nabożeństwo Słowa Bożego	
22.04.2012 NIEDZIELA MISERICORDIAS DOMINI	Bogatynia Lubań	9:00 11:00	Nabożeństwo Słowa Bożego	
29.04.2012 NIEDZIELA JUBILATE	Lubań	11:00	Nabożeństwo Słowa Bożego	

Lepszy jest dzień w przedsionkach Twoich, niż gdzie indziej tysiąc.

Psalms 84,11a

ks. dr Marcin Luter

Imię i nazwisko:	Marcin Luter
Data i miejsce urodzenia:	10 listopada 1483, Eisleben
Imiona rodziców:	Hans, Margarete
Adres:	Wittenberga, Czarny Klasztor
Rodzina:	żona Katarzyna, z domu von Bora 3 córki: Elisabeth, Magdalene, Margarete 3 synów: Johannes, Martin, Paul
Data i miejsce śmierci:	18 lutego 1546, Eisleben

WYKSZTAŁCENIE

18/19 października 1512: promocja na doktora teologii

1509: zdobycie tytułu bakałarza biblistyki i sententiarusa

październik 1508: przenosiny do Wittenbergi, dalsze studia tamże

1507-1508: studia teologiczne w klasztorze erfurckim

1505-1507: przygotowanie do święceń kapłańskich w zakonie, zakończone przyjęciem święceń 3 kwietnia 1507

17 lipca 1505: przerwanie studiów na wydziale prawa, wstąpienie do klasztoru augustianów eremitów w Erfurcie

1501-1505: studia na wydziale atrium, zakończone egzaminem magisterskim i rozpoczęciem studiów na wydziale prawa

1501: immatrykulacja na uniwersytecie w Erfurcie

1498-1501: szkoła łacińska w Eisenach

1497: szkoła katedralna w Magdeburgu

1488-1496: szkoła miejska w Mansfeld

CECHY OSOBOWE:

- ⇒ *odwaga*
- ⇒ *nieustępliwość w obronie swoich przekonań*
- ⇒ *porywczność i otwartość na ludzi*

DOŚWIADCZENIE:

- ◆ **1544** „Postylla domowa”, pismo „Krótkie wyznanie o świętym sakramencie przeciw marzycielom”
- ◆ **1539** pismo „O soborach i Kościołach”
- ◆ **grudzień 1536** „Artykuły Szmalkadzkie”
- ◆ **1535-1546** dziekan wydziału teologicznego w Wittenberdze
- ◆ **1534** pierwsze wydanie pełnego tłumaczenia Biblii z hebrajskiego i greckiego na język niemiecki
- ◆ **1529** udział w marburskim dialogu religijnym, mającym za cel pojednanie wittenberskiego i szwajcarskiego nurtu Reformacji - zakończony niepowodzeniem ze względu na brak zgody co do rozumienia Wieczery Pańskiej
- ◆ **4 maja 1529** publikacja „Dużego Katechizmu”
- ◆ **marzec 1529** publikacja „Mały Katechizm”
- ◆ **1528** pismo „Wyznanie o Wieczery Pańskiej” – ważny głos w sporze o Wieczere Pańską
- ◆ **listopad/grudzień 1525** pismo „O niewolnej woli” – głos w sporze z Erazmem z Rotterdamu na temat wolności woli ludzkiej
- ◆ **kwiecień/maj 1525** pisma w sprawie wojny chłopskiej: „Napomnienie do pokoju w odpowiedzi na dwanaście artykułów chłopstwa” oraz „Przeciw morderczym i zbójckim bandom chłopskim”
- ◆ **1525** ślub z Katarzyną von Bora
- ◆ **IX 1522** tłumaczenie Nowego Testamentu na język niemiecki ukazuje się drukiem
- ◆ **grudzień 1521-luty 1522 Wartburgu**, w ukryciu, tłumaczenie Nowego Testamentu z języka greckiego na niemiecki
- ◆ **maj 1521-marzec 1522** uwięzienie na rozkaz Fryderyka Mądrego, jako junker Jörg, na zamku w Wartburgu
- ◆ **maj 1521** edykt wormacki – nakaz banicji z Rzeszy
- ◆ **17-18 kwietnia 1521** obrona poglądów, przesłuchanie przed cesarzem Karolem V i Sejmem Rzeszy w Wormacji
- ◆ **3 stycznia 1521** papież Leona X wydaje ekskomunikę

UMIĘTNOŚCI PRAKTYCZNE:

Kreatywność teologiczna – stworzenie bazy teologicznej do odnowy Kościoła Zachodniego w XVI wieku.

Ogromne doświadczenie kaznodziejskie.

Wybitne zdolności prowadzenia polemik

Biegła znajomość języków: łacina, greka, hebrajski.

- ◆ **10 grudnia 1520** Wittenberga, oficjalne zerwanie z Rzymem - spalenie bulli „Exsurge Domine” wraz z kodeksem prawa kanonicznego przed bramą Elsterską
- ◆ **1520 pisma programowe:** „Do chrześcijańskiej szlachty narodu niemieckiego”, „O niewoli babilońskiej Kościoła”, „O wolności chrześcijanina”
- ◆ **27 czerwca – 16 lipca 1519** Lipsk, dysputacja z Johannesem Ekiem
- ◆ **12-14 października 1518** Augsburg, obrona stanowiska, przesłuchanie przed

legatem papieskim kardynałem Kajetanem na Sejmie Rzeszy

◆ **kwiecień 1518** Heidelberg, dysputacja heidelberska - obrona poglądów na forum kapituły niemieckiej prowincji augustianów

◆ **31 października 1517** przybicie 95 tez przeciw odpustom na drzwiach Kościoła zamkowego w Wittenberdze – początek Reformacji

◆ **od 1511** wykładowca biblistyki na Uniwersytecie w Wittenberdze

◆ **1510/1511** podróż do Rzymu w sprawach zakonnych

SUKCESY: Rozpoczęcie dzieła odnowy Kościoła Zachodniego Renesans teologii, której centrum jest Chrystus ukrzyżowany Przetłumaczenie Biblii na język niemiecki oraz pośrednio wkład w rozwój literatury „narodowej” w całej Europie, a także innych dziedzin kulturalnej, w tym muzyki.

ZAINTERESOWANIA:

Prowadzenie dysput przy stole – efekt: tzw. „Mowy stołowe” („Tischreden”), muzykowanie, śpiew Prowadzenie dysput przy stole – efekt: tzw. „Mowy stołowe” („Tischreden”), muzykowanie, śpiew

PORAŹKI: Początkowo niejasny stosunek do buntów chłopstwa z roku 1525, zakończony wezwaniem książąt do przelewu krwi chłopskiej aż do przywrócenia pokoju. Sprawa spowiedzi księcia Filipa Heskiego w 1539 r., zła rada powodem bigamii księcia Zdecydowanie negatywny stosunek do narodu żydowskiego wyrażany wielokrotnie w różnych pismach i kazaniach, np.: „O Żydach i ich kłamstwach”

KOŚCIOŁY W POLSCE

Kościół Jana Chrzciciela w Cisownicy

Kościół został wybudowany z woli cisownickich ewangelików. Budowany wysiłkiem całej ówczesnej parafii w Ustroniu, której duszpasterzem byli wtedy: ks. Paweł Bocek oraz ks. Stanisław Dorda. Rada Parafialna Parafii Ewangelickiej w Ustroniu, a w tym zawiązany Komitet Budowy kościoła w Cisownicy organizował i prowadził całą budowę. Znaczący wkład wnieśli sami Cisowniczanie poprzez ofiary pieniężne, transport materiałów budowlanych oraz fizyczną pracę. Podczas uroczystości poświęcenia wybudowanej "kaplicy", która odbyła się 21 czerwca 1981 roku, zwierzchnik Kościoła ks. Biskup Janusz Narzyński określił ten obiekt sakralny jako kościół im. Jana Chrzciciela. Poświęcenia dokonali także: ówczesny ks. senior Jan Szarek - późniejszy Biskup Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce oraz proboszczowie ks. Paweł Bocek i ks. Stanisław Dorda.

Projekt kościoła: inż..arch. Karol Kozieł

Wystrój wewnętrzny: artysta Jan Herma

Projekt konstrukcji: Jan Czudek i mgr inż. Karol Niedoba z Golezowa.

Prace spawalnicze: inż. Karol Cymorek i Janusz Krop, pomagali Andrzej Śliwka sen.

Organy:

dar Światowej Federacji Luterkańskiej (dawny oddział w byłych Niemczech Wschodnich). Złożone i poświęcone w kościele w 1983 r.

Dzwony:

Dzwony są darem Diecezji Mazurskiej. Za zgodą seniora ks. Pawła Kubiczka, ks. proboszcza Wilhelma Firli z Sorkwit zdjęto dzwony z wieży opuszczonego kościoła w Warpunach i zamontowano na wieży cisownickiego kościoła.

NABOŻEŃSTWA ODBYWAJĄ SIĘ:

			Godzina
w Lubaniu	Aleja Kombatantów 1	w każdą niedzielę	11:00
w Bolesławcu	ul. Komuny Paryskiej 8	w każdą I i III niedzielę miesiąca	9:00
w Görlitz	bei der Peterskirche 9	w każdą I i III niedzielę miesiąca	13:30
w Bogatyni	ul. Marii Skłodowskiej-Curie 40a	w każdą II i IV niedzielę miesiąca	9:00

ZAPRASZAMY NA NASZE NABOŻEŃSTWA

PARAFIA EWANGELICKO- AUGSBURSKA W LUBANIU

Aleja Kombatantów 2a

59-800 Lubań

tel./fax: +48 75 721 05 11

e-mail: luban@luteranie.pl

www.luban.luteranie.pl

Naszą Parafię można wesprzeć

48 1020 2137 0000 9002 0066 9606

PKO BP SA I/O w Lubaniu KOD BIC (SWIFT): BPKOPLPW

Biuletyn Parafialny wydaje Rada Parafialna PEA Lubań.

Pod redakcją: ks. Cezarego Królewicza

Opracowanie graficzne: Agnieszka Olszewska